

Číslo: 6539-22247/2019/Šin/370600308

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 30/2019/Z

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „SIŽP, resp. Inšpekcia“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa ustanovenia (ďalej len „ust.“) § 9 ods. 1 písm. a) a ust. § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa ust. § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) vykonala environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) podľa ust. § 34 ods. 1 zákona o IPKZ vo väzbe na ust. § 33 ods. 1 písm. f) a ods. 2 zákona o IPKZ z dôvodu uverejnenia rozhodnutia o záveroch o najlepších dostupných technikách. Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ.

A. Kontrola

Typ kontroly:

ust. § 34 ods. 5 a 6 zákona o IPKZ – Bežná

Výsledok:

ust. § 11 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:

Ing. Juraj Šimon

Číslo preukazu: 621

Telefón:

037 656 06 32

Elektronická adresa:

juraj.simon@sizp.sk

Inšpektor:

RNDr. Martin Jursa

Číslo preukazu: 495

Telefón:

037 656 06 33

Elektronická adresa:

martin.jursa@sizp.sk

B.1. Prizvaná osoba

Organizácia:

-

Adresa:

-

Zástupca:

-

Funkcia: -

Telefón:

-

Elektronická adresa:

-

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR: **MACH HYDINA BUDMERICE, s.r.o.**
(ďalej len „prevádzkovateľ“)
Adresa sídla: 780, Budmerice 900 86
IČO: 35 850 809
Kontrola oznámená: 03. 04. 2019 Spôsob: elektronickou poštou
Zástupca: Ing. Arnold Vatkerti Funkcia: riaditeľ firmy
Telefón: +421 33 6495 555
Elektronická adresa: mach@machhydina.sk
Ďalší zúčastnení: Ing. Mária Cíbová Funkcia: inžinierska činnosť
Telefón: +421 914 115 254
Elektronická adresa: cibova@ekoconsult.sk

D. Prevádzka

Názov podľa IP: **Rodičovský odchov, farma Horná Zlatná**
Adresa prevádzky: Zlatná na Ostrove
Variabilný symbol: 370600308
Integrované povolenie: 646-8184/37/2009/Koč/370600308
Vydané: 08. 04. 2009
Právoplatné: 04. 05. 2009
Projektovaná kapacita: 95 556 ks mládok
Kategória:

6.6. a) Intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s miestom pre viac ako 40 000 ks hydiny.

E. Časová os

Vykonávacie rozhodnutie Komisie (ďalej len „VRK“): 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (ďalej len „BAT“) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných

Dátum zverejnenia: 15. 02. 2017
Dátum plnenia BAT: 15. 02. 2021
Predchádzajúce kontrolované obdobie: 2013 – 04. 12. 2018
Posledná kontrola: 16. 09. 2014 – 08. 01. 2015
Kontrolované obdobie: 11. 04. 2016 – 11. 04. 2019
Začatie kontroly: 11. 04. 2019
Prvé miestne zisťovanie: 11. 04. 2019
Vypracovanie správy: 29. 05. 2019
Doručenie správy: Deň prevzatia doporučenej zásielky s doručenkou

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: Nie Počet snímok: -
Videodokumentácia: Nie
Odňatie prvopisov: Nie
Odobraté vzorky: Nie
Meranie emisií: Nie

Iné: -

G. Zameranie kontroly – opis

Kontrola bola zameraná na zisťovanie, či nedošlo k zmene okolností, ktoré môžu viesť k zmene integrovaného povolenia z dôvodu uverejnenia právne záväzného aktu Európskej únie o záveroch o najlepších dostupných technikách – VRK.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

Areál prevádzky pozostáva z ôsmich jednopodlažných hál určených na odchov jednodňovej hydiny do cca 17 týždňa veku - mládky. Dňa 11. 04. 2019, počas miestnej obhliadky, boli všetky haly prázdne a pripravené na naskladnenie.

I. Použité podklady

1. VRK č. 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o BAT pre intenzívny chov hydiny alebo ošippaných
2. Integrované povolenie pre prevádzku vydané rozhodnutím č. 646-8184/37/2009/Koč/370600308 zo dňa 08. 04. 2009
3. Prevádzkovateľom spracovaný dotazník k BAT
4. Spisový materiál s prílohami potrebnými pre vydanie integrovaného povolenia
5. Prezenčné listiny absolvovaných školení zamestnancov prevádzky
6. Súbor technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení (ďalej len „súbor TPP a TOO“)
7. Havarijný plán pri mimoriadnom zhoršení vôd zo dňa 14. 07. 2009
8. Zmluva so spoločnosťou ASANÁCIA, s.r.o. o odvoze a neškodnom odstránení vedľajších živočíšnych produktov č. 31101175 zo dňa 20. 07. 2018
9. Záručný list k vodomeru
10. Receptúry krmných zmesí
11. Zmluva o odbere hydinového trusu

J. Kontrolné zistenia

VŠEOBECNÉ ZÁVERY O BAT

1. BAT 1: Systémy environmentálneho riadenia (EMS)

V rámci úsilia o zlepšenie celkového environmentálneho správania fariem majú najlepšie dostupné techniky slúžiť na zavedenie a dodržiavanie systému environmentálneho riadenia.

Zistený stav **BAT 1 nie je uplatňovaný**

Opis **Áno**

Vyhodnotenie BAT sa vzťahuje na prevádzku „Rodičovský odchov, farma Horná Zlatná“ (ďalej len „prevádzka“), ktorá má menej ako 10 zamestnancov, a jej ročný obrat je nižší ako 2 mil. EUR, a teda zodpovedá tzv. kategórii „mikropodnik“. Keďže prevádzka zodpovedá vyššie uvedenej kategórii, Inšpekcia BAT bližšie nevyhodnotila s ohľadom na nutné investície spojené so zavedením EMS. Na prevádzke je zavedený neštandardizovaný EMS, ktorý obsahuje interné predpisy riadenia celého výrobného a pracovného procesu.

2. BAT 2: Správne hospodárenie

Na prechádzanie alebo obmedzenie vplyvu na životné prostredie a celkové zlepšenie výkonu sa v rámci BAT majú používať všetky techniky:

- a) správne umiestnenie prevádzky a priestorové usporiadanie
- b) vzdelávanie a školenie pracovníkov
- c) príprava núdzového plánu na riešenie neočakávaných emisií a incidentov
- d) pravidelná kontrola, oprava údržba konštrukcií a zariadení
- e) skladovanie uhynutých zvierat spôsobom, ktorým sa predchádza emisiám alebo ktorým sa emisie znižujú.

Zistený stav **BAT 2 je uplatňovaný použitím techník uvedených v písmenách (ďalej len „písm.“) b) až e)**

Opis **Áno**

Technika uvedená v písm. a) – sa pre danú prevádzku neuplatňuje, keďže ide o existujúcu farmu. V prevádzke sú raz ročne vykonávané školenia zamestnancov napr. k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, k dodržiavaniu zooveterinárnych zásad a technologických predpisov odchovu, potravinovej bezpečnosti a iné. Prezenčné listiny z absolvovaných školení sú uložené na ústredí spoločnosti. Prevádzkovateľ zaslal Havarijný plán pri mimoriadnom zhoršení vôd, podľa ktorého by postupoval a prijal potrebné opatrenia v prípade úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia. Havarijný plán bol schválený rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Odboru ochrany vôd č. 7648-26582/32/2009/Jan zo dňa 14. 07. 2009. Pri vzniku neočakávaných udalostí pri prevádzke veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia by prevádzkovateľ postupoval podľa súboru TPP a TOO na zabezpečenie ochrany ovzdušia, avšak doposiaľ nenastala v prevádzke neočakávaná udalosť. Súbor TPP a TOO bol schválený rozhodnutím Inšpekcie č. 646-8184/37/2009/Koč/370600308 zo dňa 08. 04. 2009. Kontrola používaných zariadení a chovných priestorov prevádzky sa vykonáva denne službukonajúcim pracovníkom, ak ten zistí poruchu zariadenia, upovedomí vedúceho farmy, ktorý následne zabezpečí vykonanie opravy poverenou osobou. Uhynuté zvieratá sú skladované v uzamknutom kafilérnom boxe, z ktorého ich kafilérne vozidlo zmluvného odberateľa na základe požiadavky prevádzkovateľa odváža. Prevádzkovateľ má uzatvorenú zmluvu o odvoze a neškodnom odstránení vedľajších živočíšnych produktov so spoločnosťou ASANÁCIA, s.r.o.

3. BAT 3: Riadenie výživy

S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného dusíka, a tým aj emisie amoniaku, pri zachovaní nutričných potrieb zvierat, sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník alebo ich kombináciu

- a) zníženie celkového obsahu proteínu prostredníctvom krmiva a vyváženým obsahom dusíka na základe energetických potrieb a stráviteľných aminokyselín
- b) viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia
- c) pridanie kontrolovaných množstiev esenciálnych aminokyselín do krmiva s nízkym celkovým obsahom proteínu
- d) použitie povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného dusíka.

Tabuľka 1.1.

Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT ^{(1) (2)} (počet kg vylúčeného N na miesto pre zviera a rok)
Celkové množstvo vylúčeného dusíka vyjadrené ako N.	Odstavčatá	1,5 - 4,0
	Ošipané na výkrm	7,0 - 13,0
	Prasnice (vrátane ciciakov)	17,0 - 30,0
	Nosnice	0,4 - 0,8
	Brojlery	0,2 - 0,6
	Kačice	0,4 - 0,8
	Morky	1,0-2,3 ⁽³⁾

(1) Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

(2) Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

(3) Horná hranica intervalu sa vzťahuje na chov moriakov.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovně celkového množstva vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav **BAT 3 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. b), d)**

Opis **Áno**

Kontrolou bolo zistené, že používané krmné zmesi sú certifikované a skladbou spĺňajú zásady správnej poľnohospodárskej praxe. Prevádzkovateľ využíva fázové kŕmenie hydiny, t.j. kŕmnymi zmesami pre každú vekovú kategóriu kuríc, prispôsobenými nutričným požiadavkám pre jednotlivé rastové štádiá. Prevádzkovateľ deklaroval zloženie kŕmnych zmesí, ktorých dodávateľmi sú AFEED, a.s. a LUKROM. spol. s r.o.. V krmive sa nachádzajú enzymatické prípravky 6-fytáza a xylanáza, ktoré umožňujú lepšiu stráviteľnosť prijatých živín a zníženie celkového množstva emisií vylúčeného amoniaku. Dodržiavaním uvedeného postupu (správnej stratégie kŕmenia) prevádzkovateľ plní zásady správnej poľnohospodárskej praxe o. i. opatrenia na obmedzovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat uvedených v Prílohe č. 7, kap. F, bod č. 9.2.1 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov. V tabuľke 1.1. nie je určený interval pre celkové množstvo vylúčeného N pre mládky (nosnice), a keďže prevádzka je zameraná na ich odchov, nevzťahuje sa na ňu povinnosť zisťovať celkové množstvo vylúčeného N podľa položky BAT 24.

4. **BAT 4: Riadenie výživy**

S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného fosforu pri zachovaní nutričných potrieb zvierat sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník uvedených v písm. a) až d) tohto BAT vo VRK alebo ich kombináciu

- a) viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia
- b) použitie povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného fosforu (napr. fytáza)
- c) používanie vysokostráviteľných anorganických fosfátov na čiastočné nahradenie konvenčných zdrojov fosforu v krmive.

Tabuľka 1.2.

Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT ^{(1) (2)} (počet kg vylúčeného P ₂ O ₅ na miesto pre zviera a rok)
Celkové množstvo vylúčeného fosforu vyjadrené ako P ₂ O ₅ .	Odstavčatá	1,2 - 2,2
	Ošipané na výkrm	3,5 - 5,4
	Prasnice (vrátane ciciakov)	9,0 - 15,0
	Nosnice	0,10 - 0,45
	Brojlery	0,05 - 0,25
	Morky	0,15 - 1,0

⁽¹⁾ Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

⁽²⁾ Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovně celkového množstva vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav **BAT 4 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), b)**

Opis **Áno**

V prevádzke sa používajú kompletne kŕmne zmesi pre mládky (nosnice) podľa aktuálneho veku. Prevádzkovateľ predložil receptúry krmív, z ktorých možno zistiť, že všetky typy obsahujú 6 – fytázu. Tento enzým zlepšuje stráviteľnosť a využiteľnosť fosforu (ďalej len „P“) obsiahnutého v krmive a tým prispieva k zníženiu množstva vylúčeného P a nestrávených živín v truse. V prevádzke prebieha chov mládok (nosnice), na ktoré sa neuplatňuje tabuľka 1.2. a preto prevádzkovateľ nemonitoroval podľa metód uvedených v položke BAT 24 celkové množstvo vylúčeného P.

5. **BAT 5: Efektívne využívanie vody**

Na efektívne využívanie vody sa v rámci BAT má používať kombinácia týchto techník:

- a) vedenie záznamov o využívaní vody
- b) vyhľadávanie a odstraňovanie únikov vody
- c) používanie vysokotlakových čističov na čistenie priestorov na ustajnenie zvierat a zariadení
- d) výber a použitie vhodných zariadení (napr. kvapkové napájačky)
- e) overenie a (v prípade potreby) pravidelná úprava kalibrácie zariadení na napájanie pitnou vodou
- f) opätovné použitie nekontaminovanej dažďovej vody ako vody na čistenie.

Zistený stav **BAT 5 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a) až d)**

Opis **Áno**

Každá chovná hala má parciálny vodomer z ktorého zamestnanci tri krát denne odpisujú spotrebu vody. Pravidelným zaznamenávaním spotreby vody je možné vyhodnotiť zvýšenú resp. zníženú spotrebu vody oproti priemerným hodnotám a ihneď reagovať na stav signalizujúci poruchu. Prevádzkovateľ poskytol Inšpekcii záručný list k vodomeru výrobné číslo 5097370002, ktorý overovala spoločnosť BMS servis s.r.o.. Po ukončení chovného turnusu a vyskladnení hydiny nasleduje umývanie hál pomocou vysokotlakového čistiaceho zariadenia, čím sa dosiahne úspora vody. Na napájanie hydiny sú v prevádzke používané kvapkové niplové napájačky s miskami, ktoré umožňujú hydine prístup k vode ad libitum. Efektívne hospodárenie s vodou, spočíva v tom, že voda je napájačkou dávkovaná len pri kontakte hydiny s niplom. Po ukončení chovného turnusu sú tieto zariadenia kontrolované. Technika uvedená v písm. f) nemusí byť a ani nie je v prevádzke uplatnená, keďže ide o existujúcu farmu.

6. **BAT 6: Emisie z odpadovej vody**

S cieľom znížiť tvorbu odpadovej vody sa má v rámci BAT používať kombinácia techník:

- a) udržiavanie čo najmenšieho rozsahu znečistených plôch výbehu
- b) minimalizovanie použitia vody
- c) oddelenie nekontaminovanej dažďovej vody od tokov odpadovej vody, ktorá vyžaduje spracovanie.

Zistený stav **BAT 6 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), b)**

Opis **Áno**

Hydina je chovaná v uzatvorených halách bez možnosti výbehu do vonkajšieho prostredia a teda nedochádza k znečisteniu plôch v okolí haly. Minimalizovanie použitia vody je docielené predčistením a vysokotlakovým čistením. Pre tento účel sa v prevádzke využíva technika umývania hál pomocou vysokotlakového čistiaceho zariadenia. Dažďové vody sú voľne odvedené do terénu.

7. **BAT 7: Emisie z odpadovej vody**

S cieľom znížiť emisie do vody z odpadových vôd sa má v rámci BAT používať niektorá z techník alebo ich kombinácia:

- a) odvádzanie odpadovej vody do vyhradenej nádoby alebo skládky kalov
- b) úprava odpadovej vody
- c) aplikácia odpadovej vody na pôdu napr. pomocou zavlažovacieho systému v podobe postrekovača, pojazdného zavlažovacieho zariadenia, cisterny alebo hadicového aplikátora.

Zistený stav **BAT 7 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. a)**

Opis **Áno**

Odpadové vody vznikajúce pri čistení chovných hál sú odvádzané do centrálnych zberačov kanalizácie v strede haly. Splaškové vody zo sociálnych zariadení sú odkanalizované do žumpy o objeme 50 m³. Prevádzkovateľ predložil Inšpekcii záznamy z posledného skúšania tesnosti žump, ktoré sa uskutočnilo v roku 2014. Od júla 2018 je účinná vyhláška MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd, ktorá ustanovila, že skúšky tesnosti nádrží zvonku vizuálne nekontrolovateľných sa musia vykonať každých desať rokov.

8. BAT 8: Efektívne využívanie energie

Na efektívne využívanie energie na farme sa v rámci BAT má používať kombinácia techník:

- a) systémy vykurovania/chladenia a ventilácie s vysokou účinnosťou
- b) optimalizácia systémov vykurovania/chladenia a ventilácie, ako aj riadenia, najmä tam, kde sa využívajú systémy na čistenie vzduchu
- c) izolácia stien, podláh a/ alebo stropov priestorov na ustajnenie zvierat
- d) použitie energeticky účinného osvetlenia
- e) použitie výmenníkov tepla. Môže sa použiť jeden z týchto systémov: 1. vzduch-vzduch, 2. vzduch-voda, 3. vzduch-zem
- f) použitie tepelných čerpadiel na rekuperáciu tepla
- g) rekuperácia tepla s využitím vyhrievanej a ochladzovanej podlahy s podstielkou
- h) použitie prirodzeného vetrania

Zistený stav **BAT 8 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), c), d)**

Opis **Áno**

Na zabezpečenie a udržiavanie teploty v chovných halách sa používajú priamo výhrevné teplovzdušné agregáty s vysokou účinnosťou. Automatický systém, tzv. riadiaca jednotka, v každej chovnej hale sleduje a reguluje teplotu, hladinu oxidu uhličitého a zabezpečuje cirkuláciu vzduchu. Všetky chovné haly majú bočné steny a strop izolované pur-penou. V halách sú na osvetlenie využívané nízkoenergetické žiarivky. Techniky uvedené v písm. e) až h) – sa v prevádzke neuplatňujú, keďže ich zavedenie by si vyžiadalo požiadavku priestorovosti a zvýšené prevádzkové náklady.

9. BAT 9: Emisie hluku

S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má vytvoriť a realizovať plán na riadenie hluku, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky

- a) Protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy
- b) Protokol na vykonávanie monitorovania hluku
- c) Protokol na reakcie na zistené výskyty hluku
- d) Program znižovania hluku určený napr. na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií hluku, označenie príspevkov zdroja a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a /alebo zmiernenie
- e) Posúdenie minulých výskytov hluku a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte hluku

Zistený stav **BAT 9 nie je uplatňovaný, keďže nebolo podložené obťažovanie hlukom z prevádzky u citlivých receptorov**

Opis **Nie**

10. BAT 10: Emisie hluku

S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia:

- a) zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi prevádzkou a citlivými receptormi
- b) umiestnenie zariadenia
- c) prevádzkové opatrenia
- d) zariadenia s nízkou hlučnosťou
- e) zariadenia na zníženie hluku
- f) znižovanie hluku.

Zistený stav **BAT 10 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. c)**

Opis **Áno**

Prevádzka je umiestnená od citlivých receptorov viac ako 3 kilometre. Pri vykonávaní činnosti zamestnanci v plnom rozsahu plnia opatrenia na zamedzenie hlučnosti, popísané v prevádzkových predpisoch.

11. BAT 11: Emisie prachu

Na zníženie emisií prachu z jednotlivých budov pre zvieratá sa má v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia:

- a) zníženie tvorby prachu v budovách pre hospodárske zvieratá
- b) zníženie koncentrácie prachu
- c) úprava vyfukovaného vzduchu pomocou systému na čistenie vzduchu.

Zistený stav **BAT 11 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. a)**

Opis **Áno**

Z techník na zníženie tvorby prachu v hospodárskych budovách, sú v prevádzke uplatnené nasledovné – v halách sa aplikuje podstielka mechanizmami a aj ručne bez zapnutej ventilácie. Ďalej sa využíva adlibitný spôsob kŕmenia, intenzita ventilácie je viacstupňová, riadená automatickým systémom, ktorý zabezpečuje priaznivé klimatické podmienky v halách. Techniky na zníženie koncentrácie prachu, ani úprava vyfukovaného vzduchu pomocou systému na čistenie vzduchu sa v prevádzke nevyužívajú.

12. BAT 12: Emisie zápachu

S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT vytvoriť, realizovať a pravidelne preskúmať plán na riadenie zápachu, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky:

- a) protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy
- b) protokol na vykonávanie monitorovania zápachu
- c) protokol na reakcie na zistené obťažovanie zápachom
- d) program prechádzania a odstraňovania zápachu učená napr. na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií zápachu, označenie príspevkov zdrojov a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a /alebo zmiernenie

- e) posúdenie minulých výskytov zápachu a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte zápachu.

Zistený stav **BAT 12 nie je uplatňovaný, keďže nebolo podložené obťažovanie zápachom z prevádzky u citlivých receptorov**

Opis **Nie**

13. BAT 13: Emisie zápachu

S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu a/alebo vplyvu zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi farmou a citlivými receptormi
- b) použitie systému ustajnenia, v ktorom je zavedený jeden z nasledujúcich princípov alebo ich kombinácia – uvedené v BAT 13
- c) optimalizovanie podmienok vypúšťania vyfukovaného vzduchu z budovy pre zvieratá
- d) použitie systémov čistenia vzduchu
- e) použitie niektorej z techník alebo ich kombinácie uvedených v BAT 13 písm. e)
- f) spracovanie hnoja pomocou niektorých z týchto techník (uvedených v BAT 13 písm. f) s cieľom minimalizovať emisie zápachu počas aplikovania do pôdy
- g) použitie niektorej z týchto techník (uvedených v BAT 13 písm. g) alebo ich kombinácie na aplikáciu hnoja do pôdy

Zistený stav **BAT 13 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), b)**

Opis **Áno**

V halách s podstielkovou technológiou sa použitím niplových napájačiek s miskami a krmidiel predchádza únikom vody a krmiva, čím sa docieli udržiavanie podstielky v suchu. Priaznivé aeróbne podmienky v halách sú zabezpečené vysokoúčinnou ventiláciou.

14. BAT 14: Emisie zo skladovania pevného hnoja

Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania pevného hnoja sa má v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia:

- a) zníženie pomeru plochy povrchu, ktorý vytvára emisie, k objemu haldy pevného hnoja
- b) zakrytie hald pevného hnoja
- c) skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku.

Zistený stav **BAT 14 nie je uplatňovaný, keďže hnoj nie je skladovaný v prevádzke**

Opis **Áno**

Hydinový trus, z hál (podstielková technológia) si ihneď po skončení chovného cyklu odoberá AGREF, spol. s r.o., ktorá zabezpečuje jeho prepravu, spracovanie na kompost a samotnú aplikáciu na pozemky. Z uvedeného je zrejme, že trus sa v prevádzke neskladuje.

15. BAT 15: Emisie zo skladovania pevného hnoja

S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody z uskladnenia pevného hnoja alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník v uvedenom poradí priorít:

- a) skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku
- b) použitie betónového sila na skladovanie pevného hnoja v prístrešku
- c) skladovanie pevného hnoja na pevnej nepriepustnej podlahe s kanalizačným systémom a zbernou nádržou na odtekajúce látky

- d) výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie pevného hnoja počas obdobi, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy
- e) skladovanie pevného hnoja na poľných haldách vzdialených od povrchových a /alebo podzemných vodných tokov, do ktorých by mohli preniknúť odtekajúce látky v kvapalnej podobe

Zistený stav **BAT 15 nie je uplatňovaný, keďže hnoj nie je skladovaný v prevádzke**

Opis **Nie**

16. **BAT 16:** Emisie zo skladovania hnojovice

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania hnojovice sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) vhodný návrh a riadenie skládky hnojovice pomocou kombinácie techník uvedených v BAT 15 písm. a)
- b) prekrytie skládky hnojovice
- c) acidifikácia hnojovice

Zistený stav **BAT 16 nie je uplatnený, keďže hnojovica v prevádzke nevzniká, a teda nie je ani skladovaná**

Opis **Nie**

17. **BAT 17:** Emisie zo skladovania hnojovice

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skládky hnojovice so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) minimalizovanie premiešavania hnojovice
- b) prekrytie skládky hnojovice so zemným valom pružným alebo plávajúcim krytom.

Zistený stav **BAT 17 nie je uplatňovaný, pretože lagúna na skladovanie hnojovice sa v prevádzke nenachádza**

Opis **Nie**

18. **BAT 18:** Emisie zo skladovania hnojovice

S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody zo zhromažďovania hnojovice, jej prepravy potrubiami a zo skládky a/alebo úložiska so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) použitie skládok, ktoré sú schopné odolať mechanickým, chemickým a tepelným vplyvom
- b) výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie hnojovice počas obdobi, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy
- c) zhotovenie nepriepustných zariadení a vybavenia na zhromažďovanie a premiestňovanie hnojovice (napr. jamy, kanály, odtoky, čerpace stanice)
- d) skladovanie hnojovice na skládkach so zemným valom (lagúnach) s nepriepustným dnom a stenami, napr. s obložením z ílu alebo plastu (alebo s dvojitém obložením)
- e) inštalácia systému na zisťovanie únikov, napr. zloženého z geomembrány, drenážnej vrstvy a drenážneho potrubného systému
- f) kontrola konštrukčnej celistvosti skládok najmenej raz ročne.

Zistený stav **BAT 18 nie je uplatňovaný, keďže hnojovica v prevádzke nevzniká, a teda nie je ani zhromažďovaná ani prepravovaná**

Opis **Nie**

19. **BAT 19:** Spracovanie hnoja na farme

Ak sa využíva spracovanie hnoja na farme, na zníženie emisií dusíka, fosforu, zápachu a mikrobiálnych patogénov do vzduchu a vody a uľahčenie skladovania hnoja a/alebo aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT hnoj spracúvať pomocou niektorej z techník alebo ich kombinácie uvádzaných v písm. a) až f) tohto BAT vo VRK.

- a) mechanická separácia hnojovice
- b) anaeróbný rozklad hnoja v zariadení na bioplyn
- c) použitie externého tunela na sušenie hnoja
- d) aeróbný rozklad (prevzdušňovanie) hnojovice
- e) nitrifikácia a denitrifikácia hnojovice
- f) kompostovanie pevného hnoja.

Zistený stav **BAT 19 nie je uplatňovaný, pretože hnoj sa v prevádzke nespracúva**

Opis **Nie**

20. **BAT 20:** Aplikácia hnoja do pôdy

Na prevenciu, alebo prípadne, ak to nie je možné, zníženie emisií dusíka, fosforu a mikrobiálnych patogénov do pôdy a vody v dôsledku aplikácie hnoja do pôdy sa majú v rámci BAT použiť všetky techniky:

- a) posúdenie pôdy, do ktorej sa bude hnoj aplikovať, s cieľom identifikovať riziká odtoku
- b) zachovanie dostatočnej vzdialenosti medzi poľami, na ktoré sa aplikuje hnoj (so zachovaním pásu pôdy bez aplikácie hnoja)
- c) vyhýbanie sa aplikácii hnoja, ak môže existovať značné riziko odtoku
- d) prispôbenie dávkovania pri aplikácii hnoja do pôdy pri zohľadnení obsahu dusíka a fosforu v hnoji a charakteristík pôdy (napr. obsah živín), sezónnych požiadaviek plodín a poveternostných podmienok a podmienok poľa, ktoré by mohli spôsobiť odtok
- e) zosúladenie aplikácie hnoja do pôdy s výživovými nárokmi plodín
- f) kontrola vyhnojených polí v pravidelných intervaloch s cieľom identifikovať akýkoľvek príznak odtoku a v prípade potreby primerane zasiahnuť
- g) zabezpečenie primeraného prístupu ku skládke hnoja a efektívne nakladanie hnoja bez únikov
- h) kontrola, či sú stroje na aplikáciu hnoja do pôdy v prevádzkyschopnom stave a nastavené na správne dávkovanie.

Zistený stav **BAT 20 nie je uplatňovaný, pretože prevádzkovateľ neaplikuje hnoj do pôdy**

Opis **Nie**

21. **BAT 21:** Aplikácia hnoja do pôdy

Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnojovice do pôdy sa má v rámci BAT použiť niektorá z techník alebo ich kombinácia:

- a) riedenie hnojovice a následné využitie techník, medzi ktoré patrí napríklad použitie nízkotlakového vodného zavlažovacieho systému
- b) pásový rozmetávač s využitím niektorých z týchto techník: 1. vlečná hadica, 2. vlečná radlica
- c) zariadenie na plytkú injeckáž (otvorená štrbina).
- d) zariadenie na hlbokú injeckáž (uzatvorená štrbina).
- e) acidifikácia hnojovice

Zistený stav *BAT 21 nie je uplatňovaný, pretože hnojovica v prevádzke nevzniká, a teda nie je prevádzkovateľom ani aplikovaná do pôdy*

Opis *Nie*

22. BAT 22: Aplikácia hnoja do pôdy

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT zapracovať hnoj do pôdy v čo najkratšom čase.

Zistený stav *BAT 22 nie je uplatňovaný, pretože sám prevádzkovateľ nezpracúva hnoj do pôdy, ale ho predáva*

Opis *Nie*

23. BAT 23: Emisie z celého výrobného procesu

Na zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu pri chove ošipovaných (vrátane prasníc) alebo hydiny sa v rámci BAT má odhadnúť alebo vypočítať zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu prostredníctvom BAT zavedených na farme.

Zistený stav *BAT 23 je uplatňovaný*

Opis *Áno*

Vzhľadom k tomu, že používané krmivo obsahuje biotechnologické prípravky, si prevádzkovateľ uplatňuje 50 % zníženie emisií amoniaku z výrobného procesu na základe údajov uvedených vo Vestníku Ministerstva životného prostredia SR, ročník XVI, čiastka 5/2008, časť III. bod 1. Všeobecné emisné faktory a všeobecné emisné závislosti pre vybrané technológie a zariadenia. Prevádzkovateľ je povinný zistené údaje oznamovať príslušnému Okresnému úradu zaslaním hlásení o vzniknutých emisiách na tlačivách NEIS do určeného termínu. Prevádzkovateľ musí podať žiadosť na príslušný Okresný úrad, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia ktorý mu určí výpočet pre množstvo emisií znečisťujúcich látok vypúšťaných do prostredia.

24. BAT 24: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa má monitorovať celkové množstvo dusíka a celkové množstvo fosforu vylúčené v hnoji pomocou niektorej z techník:

- a) výpočet pomocou materiálovej bilancie dusíka a fosforu na základe príjmu krmiva, celkového obsahu proteínu v strave, celkového obsahu fosforu a výkonnosti zvierat*
- b) odhad na základe analýzy celkového obsahu dusíka a fosforu v hnoji*

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav *BAT 24 nie je uplatňovaný*

Opis *Áno*

Limitné hodnoty, ktoré je potrebné týmto monitoringom dosiahnuť sú uvádzané v tabuľkách 1.1.; 1.2. v BAT-och 3, 4. V prevádzke sa vykonáva chov mládok nosníc, ktorý nie je uvedený v tabuľkách 1.1.; 1.2. V prípade odchovu tejto kategórie hydiny nemusia byť uplatnené úrovne celkového množstva N a P vylúčeného v hnoji.

25. BAT 25: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku do vzduchu pomocou niektorej z techník:

- a) odhad pomocou materiálovej bilancie na základe vylučovania a celkového obsahu dusíka (alebo celkového obsahu amoniakálneho dusíka) prítomného v jednotlivých etapách spracovania hnoja*

- b) výpočet pomocou merania koncentrácie amoniaku a intenzity vetrania pomocou metód vychádzajúcich z noriem ISO, vnútroštátnych alebo medzinárodných noriem alebo iných metód, ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou
- c) odhad pomocou emisných faktorov

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav **BAT 25 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. c)**

Opis **Áno**

Povinnosťou prevádzkovateľa podľa aktuálne platnej národnej legislatívy a integrovaného povolenia je, s využitím určených emisných faktorov, interných záznamov a schváleného postupu výpočtu monitorovať emisie znečisťujúcich látok podliehajúcich poplatkovej povinnosti. Prevádzkovateľ je tiež povinný zistené údaje oznamovať príslušnému Okresnému úradu zaslaním hlásení o vzniknutých emisiách na tlačivách NEIS do určeného termínu.

26. **BAT 26: Monitorovanie emisií a parametrov procesov**

V rámci BAT sa majú pravidelne monitorovať emisie zápachu do vzduchu.

Pri monitorovaní emisií zápachu možno použiť:

- normy EN (napríklad s využitím dynamickej olfaktometrie podľa normy EN 13725 na určenie koncentrácie zápachu)
- pri využití alternatívnych metód, pre ktoré nie sú dostupné normy EN (napríklad meranie/odhad vystavenia zápachu, odhad vplyvu zápachu), možno použiť normy ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné normy, ktoré zabezpečujú získanie údajov s porovnateľnou vedeckou kvalitou.

Zistený stav **BAT 26 nie je uplatňovaný, pretože nebolo podložené obťažovanie zápachom z prevádzky u citlivých receptorov**

Opis **Nie**

27. **BAT 27: Monitorovanie emisií a parametrov procesov**

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie prachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat pomocou niektorej z techník:

- a) výpočet pomocou merania koncentrácie prachu a intenzity vetrania pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód (ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou
- b) odhad pomocou emisných faktorov

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav **BAT 27 nie je a nemusí byť uplatňovaný vzhľadom na náklady súvisiace s meraním**

Opis **Nie**

28. **BAT 28: Monitorovanie emisií a parametrov procesov**

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku, prachu a/alebo zápachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat vybavených systémom na čistenie vzduchu pomocou všetkých techník:

- a) overenie výkonnosti systému na čistenie vzduchu prostredníctvom merania amoniaku, zápachu a/alebo prachu v skutočných podmienkach farmy, podľa predpísaného meracieho protokolu a pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód

(ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou

b) kontrola efektívnej funkcie systému na čistenie vzduchu (napríklad priebežným zaznamenávaním prevádzkových parametrov alebo pomocou výstražných systémov)

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav **BAT 28 nie je uplatňovaný, keďže chovné haly nie sú vybavené systémom na čistenie vzduchu**

Opis **Nie**

29. BAT 29: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú monitorovať procesné parametre:

a) spotreba vody

b) spotreba el. energie

c) spotreba paliva

d) počet prichádzajúcich a odchádzajúcich zvierat v relevantných prípadoch vrátane narodení a úmrtí

e) spotreba krmiva

f) tvorba hnoja

najmenej raz ročne.

Zistený stav **BAT 29 je uplatnený použitím kombinácie techník uvedených v písm. a) až f)**

Opis **Áno**

Zamestnanci mesačne zaznamenávajú do prevádzkovej evidencie údaje o spotrebe vody, elektrickej energie a krmiva. Spotreba paliva sa eviduje denne. Každý deň sa do tzv. halovej karty zapisuje vek, úhyn, kŕmenie a stav hydiny. Množstvo hnoja je prevádzkovateľom evidované po skončení turnusu.

ZÁVERY O BAT PRE INTENZÍVNY CHOV HYDINY

30. BAT 31: Emisie amoniaku z hydinární

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých priestorov na chov nosníc, plemenných brojlerov alebo mládok sa má v rámci BAT používať niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia:

a) odstraňovanie hnoja pomocou pásov v prípade klieťkových systémov

b) v prípade bezklieťkových systémov

c) použitie systémov na čistenie vzduchu

Tabuľka 3.1.

Úrovně znečisťovania súvisiace s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) pre emisie amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov pre nosnice

Parameter	Kategória zvierat	BAT-AEL ⁽¹⁾ [počet kg NH ₃ na miesto pre zviera a rok]
Amoniak vyjadrený ako NH ₃	Klieťkový systém	0,02 – 0,08
	Bezklieťkový systém	0,02 – 0,13 ⁽¹⁾

(1) V prípade existujúcich prevádzok využívajúcich nútené vetranie a nečasté odstraňovanie hnoja (v prípade hlbkej podstielky s jamou na hnoj) v kombinácii s opatrením na dosiahnutie vysokého obsahu sušiny v hnoji je horná hranica intervalu BAT-AEL 0,25 kg NH₃ na miesto pre zviera a rok

Zistený stav **BAT 31 je uplatnený použitím techniky uvedenej v písm. a), b)**

Opis Áno

V prevádzke sa uplatňuje bezkľetkový systém chovu mládok (nosnice). Pri bezkľetkovej technológii sa uplatňuje systém núteného vetrania riadeného automaticky, ktorým sa zároveň suší podstielka. V prevádzke sa vykonáva chov mládok (nosnice), na ktoré sa neuplatňuje tabuľka 3.1. a preto prevádzkovateľ nepreukázal dodržanie intervalu určeného pre emisie amoniaku.

K. Prílohy správy Nie

1. -

L. Záver – celkové zhodnotenie

Z uskutočnenej kontroly a z preskúmania podkladov predložených prevádzkovateľom vyplynulo, že v súčasnosti sa pri vykonávaní činnosti v prevádzke **uplatňujú** BAT-y č. 2 – 8; 10 – 11; 13; 23; 25; 29; 31 a **neuplatňujú** sa BAT-y č. 1; 9; 12; 14 – 22; 24; 26 – 28, zdôvodnenie ich neuplatňovania je uvedené pri konkrétnom BAT-e.

BAT-y č. 30; 32; 33; 34 Inšpekcia **nevyhodnotila**, lebo ich uplatniteľnosť sa netýka tejto prevádzky.

Inšpekcia začne konanie z vlastného podnetu podľa ust. § 11 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ vo veci prehodnotenia povolenia a vyzve prevádzkovateľa na podanie žiadosti o zmenu integrovaného povolenia z dôvodu jeho prehodnotenia v súvislosti s BAT. Prevádzkovateľ je povinný zosúladiť sa s prijatými závermi o BAT do 15. 02. 2021.

M. Podpisy

Za SIŽP:

Ing. Juraj Šimon

Za SIŽP:

RNDr. Martin Jursa

